

med. R. 1,9,39. वं तु मोहादिमुह्यसे (am Ende eines Çloka) 3,62,13. BRĀG. P. 8,12,43. विमुह्यमान MBH. 1,7095. partic. °मुग्ध Hir. ed. MüLL. 91,9 (nach BENFEY). °मूढ MBH. 3,12219. 7,4907. 13,4077. KATHĀS. 24, 228. UTTARĀHĀMĀK. 78,9. ऐश्वर्य° RĀGĀ-TAR. 3,162. इन्द्रियार्थ° (मनस्) MAITREJUP. 6,34. कर्तव्य° nicht wissend was zu thun KATHĀS. 7,65. °संज्ञ MBH. 3,11389. R. 2,78,26. विमूढात्मन् BHAG. 3,6. 27. °चेतस् JAĠNĀD. 1,43. MĀRK. P. 25,16. °धी RĀGĀ-TAR. 6,193. thöricht, einfältig Spr. 2976. झ° Bez. einer Art von Rshi MBH. 1,7683 (विमूढ SUND. 3,5). Vgl. विमोह. — caus. verwirren, des klaren Bewusstseins berauben, bethören, irre leiten BHAG. 3,40. MBH. 3,12218. R. 1,28,14. KATHĀS. 5,2. 22,198. 39,105. 46,200. Spr. 2760. RĀGĀ-TAR. 4,359. BHĀG. P. 1,8,31. BHATĪ. 13,98. med. ARG. 8,7 (व्यामोहयत् MBH. 3,12138). °मोहित R. 1,63,7. KATHĀS. 3,58. 25,274. 37,214. 42,168. RĀGĀ-TAR. 1,49. 3,312. 4,562. KĀURĀP. 35. BHĀG. P. 2,5,13. 3,3,25. BRAHMA-P. in LA. (II) 53, 15. PĀNĀK. 4,3,209. BHATĪ. 8,46. Vgl. विमोहन.

— सम् in Verwirrung gerathen, das klare Bewusstsein verlieren MBH. 3,10987. 7,861. 8,911 (संमुह्ये). R. 5,61,16. BRĀG. P. 1,10,28. 11,37. 18,2. 3,20,31. 8,9,18. ततो दिशः संमुहुः परेषाम् die Weltgegenden verwirren sich für die Feinde MBH. 3,15694. partic. 1) संमुग्ध verirrt: झ° ÇĀNKH. Br. 23,5. verirrt, nicht im Klaren über Etwas seiend UTTARĀHĀMĀK. 126,19. verworren, nicht klar erkannt NILAK. 46. संमुग्धम् adv. auf verstohlene Weise (= अव्यक्तम् Schol.) Gīt. 3,16. — 2) संमूढ verirrt, kein klares Bewusstsein habend, nicht klar sehend R. 1,63,14. 74,14. शोक° 2,40,2. काम° MBH. 4,663. प्रकृतेर्गुणसंमूढाः BHAG. 3,29. °चेतस् Spr. 1786. धर्मसंमूढचेतस् nicht klar sehend in Bezug auf BHAG. 2,7. thöricht, einfältig: ये बालादपि संमूढाः thörichter als ein Kind sogar Spr. 2515. 4712. gestört SUÇR. 1,298,19. असंमूढ nicht verirrt, das volle Bewusstsein habend, eine klare Einsicht in Etwas habend MBH. 3,12271. 4,120. अर्थेषु 2,207. ग्रीष्मन्ते वायुसंमूढा °संमूढा die neuere Ausg.) घना इव सविद्युतः so v. a. auseinander gerissen HARIV. 12011. संमूढा f. Bez. einer Art von Räthsel Vorz. d. Oxf. H. 204, a, 29. Vgl. संमूढापिडका, संमोह. — caus. verwirren, des klaren Bewusstseins berauben, bethören, irre leiten MBH. 1,3995. 2,1949. 4,1784. R. 6,10,9. Spr. 3194. VID. 150. KATHĀS. 33,202. 39,194. 71,232. Verz. d. Oxf. H. 56, b, 23. PRAB. 12,2. तथा संमोह्यते जगत् MĀRK. P. 81,41. संमोहित R. GORR. 2, 116,35. Gīt. 12,11. BHĀG. P. 1,7,5. 8,12,13. 10,1,25. अपानविगुणसंमोहितं गर्भम् auf einen falschen Weg gebracht SUÇR. 1,277,18. Vgl. संमोहन. — अभिसम्, partic. °मूढ in Verwirrung gerathen MBH. 3,12219. — विसम्, partic. °मूढ dass. HARIV. 4784. 2. मुक् (= 1. मुक्) nom. ag. (nom. मुग् und मुक्) P. 8,2,33. Schol. Vor. 3,101. verwirrend in मनो°.

मुक्त्पर्याक MBH. 5,3629 fehlerhaft für मुक्त्पर्याक. मुक्त् (von 1. मुक्) UṆĀDIS. 1,52. m. 1) Dummkopf. Vgl. मुक्त्. — 2) der Liebesgott (Verwirrer, Bethörer) H. an. 3,595. MED. r. 206. UḠĒVAL. मुक् (wie eben) adv. = मुक्त् plötzlich, augenblicklich, im Nu: यथा कृणाति मुक् का चिद्दृष्टः RV. 4,20,9. तद्यन्मुक् (oxyl.) त्रायते तस्मान्मुहूर्ताः ÇAT. Br. 10,4,2,18.

मुक्त् (von मुक्) n. Augenblick: तिग्मा यद्दर्शनिः पताति कस्मिं चि-

च्छुक् मुक्त्के ज्ञानानाम् RV. 4,16,17. यो अस्य शुभं मुक्त्कैरिपतिं वातो न ज्ञूत स्तनर्पाद्भ्यैः 17,12. — Vgl. मुहूर्त.

मुक्त्गिरि (मुक्त् + 3. गिरि) adj. plötzlich verschlingend (सर्वदा गीयमानः SĀJ.): (आग्निः) एवेन स्यः पर्येति पार्थिवं मुक्त्गीं रेतो वृषभः कनिः क्रददधेतः कनिःक्रदत् RV. 1,128,3.

मुक्त्भाषा (मुक्त् + भा°) f. Wiederholung des Gesagten AK. 1,1,5,16. HALĀJ. 1,150.

मुक्त्भुज (मुक्त् + 4. भुज्) m. Pferd (beständig fressend) H. ç. 177.

मुक्त्वचस् (मुक्त् + व°) n. = मुक्त्भाषा H. 274.

मुक्त्शारिन् (मुक्त् + चा°) adj. sich wiederholend SUÇR. 1,250,1.

मुक्त्स् (von 1. मुक्) adv. NIR. 2,25. UṆĀDIS. 2,121. gaṇa स्वरादि zu P. 1,1,37. 1) (in verwirrender d. i. überraschender Weise) plötzlich. augenblicklich, im Nu NIR. 2,25. öfters mit nachgesetztem आ. दाता वसु मुक्त्तरा दाशुषे भूत् RV. 7,20,2. बुभुवा यो मुक्त्तरा पुवा भूत् 2,4,5. 5. 54,3. 8,1,1. ये वा वहति मुक्त्तरा उप 10,32,2. 171,3. AV. 11,3,6. 12,2,38. — 2) für einen Augenblick, eine Weile: किं मुक्त्श्चिद्दि दीधयः RV. 8,21,6. मुक्त्स्निर्ममन्धि 10,27,20. सूर्यस्य चतुर्मुक्त्स्निर्ममीयात् 10,9.

मुक्त्स्वत्पते बाला मुक्त्स्वत्पति विह्वला । मुक्त्स्वत्पते भीता मुक्त्स्वत्पते क्रोशति रोदिति ॥ bald — bald MBH. 3,2375. अतर्कितो मुक्त्स्वत्पते पुनः संदर्शयत्यपि । ददशे मुक्त्स्वत्पते मुक्त्स्वत्पते राददश्यत् ॥ R. 3,50,10. — 3) मुक्त्स्वत्पते: jeden Augenblick, wiederholt MBH. 3,1780. 2260. R. 1,2,42. 9,48. 53,25. R. 6,9. VARĀH. BRH. S. 76,5. 89,16. 18. 93,14. 93,27. HIT. 21, 20. das einfache मुक्त्स्वत् dass. AK. 3,5,1. H. 1531. HALĀJ. 4,39. 3,90. PĀNĀK. Br. 24,18,5. MBH. 3,2358. 2380. R. 1,2,31. SUÇR. 2,372,15. MEGH. 103. R. 1,13. ÇĀK. 7. 39. 47. 61. VIKR. 6. VARĀH. BRH. S. 94,13. 93,41. 104,5. Spr. 1246. 2220. fg. AK. 2,8,2,18. DAÇAR. 1,33. BHĀG. P. 8,8,46. — 4) dagegen (vgl. पुनर्): साक्षात्प्रियामुपगतामपहाय पूर्व चित्रार्पिता मुक्त्स्वत्पते बद्ध मन्यमानः ÇĀK. 143. — Vgl. प्रति°.

मुक्त्स्वाम (मु° + काम) adj. f. आ immer und immer wieder nach Etwas verlangend P. 8,3,41. Vārt. 1, Sch.

मुहूर्त (von मुक्त्स्) UḠĒVAL. zu UṆĀDIS. 3,89. Schol. zu P. 6,2,2. m. SIDDH. K. 249,b,15. m. n. TRIK. 3,3,14. 1) m. n. a) Augenblick NIR. 2. 25. त्रिर्दिवः परि मुहूर्तमागोत् RV. 3,53,8. 33,5. ÇAT. Br. 1,8,2,17. 2,3,2,5. 4,2,21. 11,8,2,5. KĀT. ÇR. 4,15,33. 6,5,23. मुहूर्तमेव तृतिश भवेद्वातुमैव च MBH. 1,5945. मुहूर्तमिव संचित्य 7687. 3,2368. 2705. 2822. 3,4507. 7552. 7,7174. R. 1,2,20. 53,24. 3,51,12. Spr. 4731. MEGH. 19. मुहूर्तात् nach einem Augenblick, alsbald MBH. 3,16754. 3,7221. 15. 1055. R. 1,2,4. (मुहूर्तात् st. मुहूर्तम् v. l.). 2,39,9. मुहूर्तदिव ददशे मुहूर्तात् प्रकाशते 3,30,6. KUMĀRAS. 7,50. परं मुहूर्तात् VIKR. 40,4. मुहूर्तम् in einem Augenblick MBH. 3,12232. R. 1,53,7. nach einer Weile 2,63,1. मुहूर्ताभ्युदिते (so die neuere Ausg.) रवौ HARIV. 8890. नवाम्बुदानीक-मुहूर्तलाञ्छने धनुषि RAGH. 3,53. मुहूर्तरमणीय, °सुख P. 6,2,2, Sch. — b) ein best. Zeitabschnitt, ein Dreissigstel des Tages, Stunde (von 48 Minuten nach unserer Zeitrechnung) AK. 1,1,2,11. H. 137. TBH. 3. 10,7,7. 12,7,6. ÇAT. Br. 10,4,2,18. 23. 27. 2,20. 12,3,2,5. 10,4,4,4. GOPATHA-BR. bei COLEBR. Misc. Ess. I, 91. WEBER, GĪOT. 70. 104. 109. M. 1,64. HIUEN-TSANG 1,61. SUÇR. 1,6,13. 19,5. 170,5. 2,218,11. VARĀH. BRH. S. 96,1. 6. 99,3. VP. 22. BHĀG. P. 3,11,8. त्रिमुहूर्तादिते रात्रौ HA-